

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **Ing. P. Š.**, nar. X,
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 10. 2023, č. j. X, **se ruší** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náklady ve výši 0 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou dne 15. 11. 2023 se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ze dne 5. 9. 2023, č. j. X,

kterým z pověření ministryně práce a sociálních věcí ČR vydaného podle § 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, byla od 1. 9. 2023 přejata výplata starobního důchodu náležejícího od Sociální pojišťovny v Bratislavě a kterým byla od 1. 9. 2023 stanovena žalobci výplata starobního důchodu ve výši 23 311 Kč.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě brojil žalobce proti krácení náhradních dob pojištění, což se týká doby nezaměstnanosti, kdy byl veden na Úřadu práce, doby studia, základní vojenské služby a ošetřování člena rodiny. Namítl, že veškeré náhradní doby mu byly pokráčeny o 20 %, což vedlo k tomu, že doba pojištění byla zkrácena ze 46 let a 213 dnů na 44 let a 110 dnů. Tyto své námitky dále rozvedl ve svých navazujících podáních. Žalovaný odkázal na řízení shodného žalobce vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 22 Ad 7/2022 a poukázal na nenárokový charakter institutu odstranění tvrdosti zákona.

III. Posouzení věci krajským soudem

3. Žaloba splňuje podmínky přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba v zákonné lhůtě. Soud při posouzení věci vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného.
4. Žaloba je důvodná.
5. Při obecných úvahách o rozsahu přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí soud vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 Ads 11/2018–50.
6. Ve shodě s ním je předem třeba konstatovat, že podle § 4 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení může ministr práce a sociálních věcí odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení. Ministr může podle § 106 odst. 1 téhož zákona odstranit tvrdost předpisů o sociálním zabezpečení na základě písemné a odůvodněné žádosti občana, v jehož prospěch má být tvrdost odstraněna. Podle druhého odstavce tohoto ustanovení jsou rozhodnutí o odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení vyloučena ze soudního přezkumu.
7. Jelikož otázku věcné správnosti rozhodnutí o odstranění tvrdosti soudu nepřísluší posuzovat, zaměřil se soud na to, zda žalobní námitky směřují k otázce věcné správnosti rozhodnutí o odstranění tvrdosti nebo k otázce provedení odstranění tvrdosti zákona v souladu s rozhodnutím ministryně. Podstatou žalobních námitek je spor o zkrácení náhradních dob pojištění, resp. o změnu jejich započítávání v novém rozhodnutí ČSSZ o stanovení výše důchodu, tj. žalobce brojil proti tomu, že mu byl stanoven v důsledku odlišného započtení náhradních dob starobní důchod v nesprávné, nižší výši.
8. Ze správní spisu soud zjistil, že ministryně práce a sociálních věcí rozhodla obecně ve věci odstranění tvrdosti zákona ve věci pojištěnců podniku Kooperativa, Československá družstevní pojišťovna, a.s. a žalovaná měla závěry rozhodnutí ministryně práce a sociálních věcí promítnout do rozhodnutí, kterým převzala výplatu důchodu a přiznala žalobci jeho novou výši. Z rozhodnutí ministryně vyplývá pokyn, bude úkolem ČSSZ srovnat součet českého důchodu přiznaného za dobu po 31. 12. 1992 a slovenského důchodu přiznaného za dobu před 1. 1. 1993, v případě, že bude plný český starobní důchod vyšší než součet důchodů, má být žadateli vyplácen plný český starobní důchod, v opačném případě má být žádost žadatele zamítnuta.

9. Dále ze správního spisu plyne, že ČSSZ zaslala slovenské Sociální poistovně požadavek na zastavení slovenského důchodu z důvodu převzetí jeho výplaty, na což reagovala Sociální poistovňa rozhodnutím o zastavení výplaty starobního důchodu od 1. 9. 2023. Součástí spisu jsou osobní listy důchodového pojištění žalobce ze dne 16. 6. 2022 a ze dne 30. 5. 2023.
10. Z osobních listů důchodového pojištění soud zjistil následující. Osobní list ze dne 16. 6. 2022 odpovídá původnímu stanovení starobního důchodu žalobci, tj. celkovou dobu pojištění po snížení náhradní doby pojištění je stanovena na 46 let a 88 dnů. Oproti tomu osobní list ze dne 30. 5. 2023 odpovídá již napadenému rozhodnutí (a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně) a celková doba pojištění po snížení náhradní doby pojištění je stanovena na 44 let a 110 dnů.
11. Poslední srovnatelný výpočet celkové částky starobního důchodu je v obou osobních listech proveden k 1. 1. 2022, resp. na základě novelizace zákona č. 35/2022 Sb. (06/2022) - nicméně ta je v osobním listu ze dne 16. 6. 2022 přeškrtnuta. V osobním listu ze dne 16. 6. 2022 je celková výše důchodu ke dni 1. 1. 2022 vypočtena na 19 902 Kč a na základě novely zákona č. 35/2022 Sb. na částku 21 215 Kč. V osobním listu ze dne 30. 5. 2023 je celková výše důchodu ke dni 1. 1. 2022 vypočtena na 19 317 Kč a na základě novely zákona č. 35/2022 Sb. na částku 20 582 Kč.
12. Jelikož je rozhodnutí o odstranění tvrdosti zákonem výslovně vyloučeno ze soudního přezkumu, lze přezkoumávat pouze to, jestli žalovaná prostřednictvím svého rozhodování provedla odstranění tvrdosti v souladu s rozhodnutím ministryně.
13. Správní spis neobsahuje žádnou konkrétní listinu, ze které by vyplývalo, že by ČSSZ před rozhodnutím Slovenské poistovni a před převzetím výplaty starobního důchodu provedla jakýkoliv srovnávací výpočet, z něhož by bylo patrné, že převzetí výplaty starobního důchodu bude pro žalobce ve smyslu rozhodnutí ministryně práce a sociálních věcí výhodnější. Naopak ze srovnání osobních listů se jeví, že změna výše důchodu po převzetí její výplaty ze strany ČSSZ v důsledku změny počítání náhradních dob je pro žalobce nevýhodná.
14. Pokud je tomu skutečně tak, jak vyplývá z obou osobních listů důchodového pojištění žalobce, pak je žalobou napadené rozhodnutí (i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně) v rozporu s rozhodnutím ministryně práce a sociálních věcí o odstranění tvrdosti zákona.
15. V dalším řízení bude na žalované, aby skutečně provedla výpočet a srovnání výše starobního důchodu žalobce, toto srovnání přezkoumatelně učinila obsahem správního spisu a zejména srovnání obou výší důchodů přezkoumatelně a srozumitelně vysvětlila žalobci prostřednictvím svého rozhodnutí. Obě rozhodnutí ČSSZ v nyní projednávané věci totiž odpověď na klíčovou otázku, a to zda součet českého důchodu přiznaného za dobu po 31. 12. 1992 a slovenského důchodu přiznaného za dobu před 1. 1. 1993, je vyšší nebo nižší, než plný český starobní důchod, neobsahují (obě rozhodnutí se chybně věnují pouze a jedině výpočtu českého starobního důchodu), tudíž jsou nezákonná.
16. S ohledem na to, že se jedná o vadu, která je odstranitelná v odvolacím řízení, zrušil soud pouze žalobou napadené rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

17. S ohledem na vše shora uvedené nezbylo zdejšímu soudu nic jiného, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí jako nezákonné dle § 78 odst. 1 s.ř.s. s tím, že v dalším řízení je žalovaný vázán shora uvedenými právními názory zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
18. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s., dle kterého ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče. V řízení úspěšný žalobce o náhradu nákladů řízení sice požádal, ale ve lhůtě, kterou sám uvedl, žádné náklady spočívající v cestovním soudu nedoložil, proto soud stanovil náklady žalobce ve výši 0 Kč. Procesně neúspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, a proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 14. října 2024

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce